

WYTYCZNE

wydanie A, wersja 1

KWIECIEŃ 2018

**ZASADY STOSOWANIA
SOJUSZNICZYCH PUBLIKACJI AQAP
W OKRESIE PRZEJŚCIOWYM
I PO JEGO ZAKOŃCZENIU**

Niniejszy dokument jest przewodnikiem zawierającym wytyczne dotyczące stosowania sojusznicznych publikacji zapewnienia jakości AQAP, w związku z kończącym się okresem przejściowym i uchyleniem wymagań normy PN – EN ISO 9001:2009 – *Systemy zarządzania jakością – wymagania*.

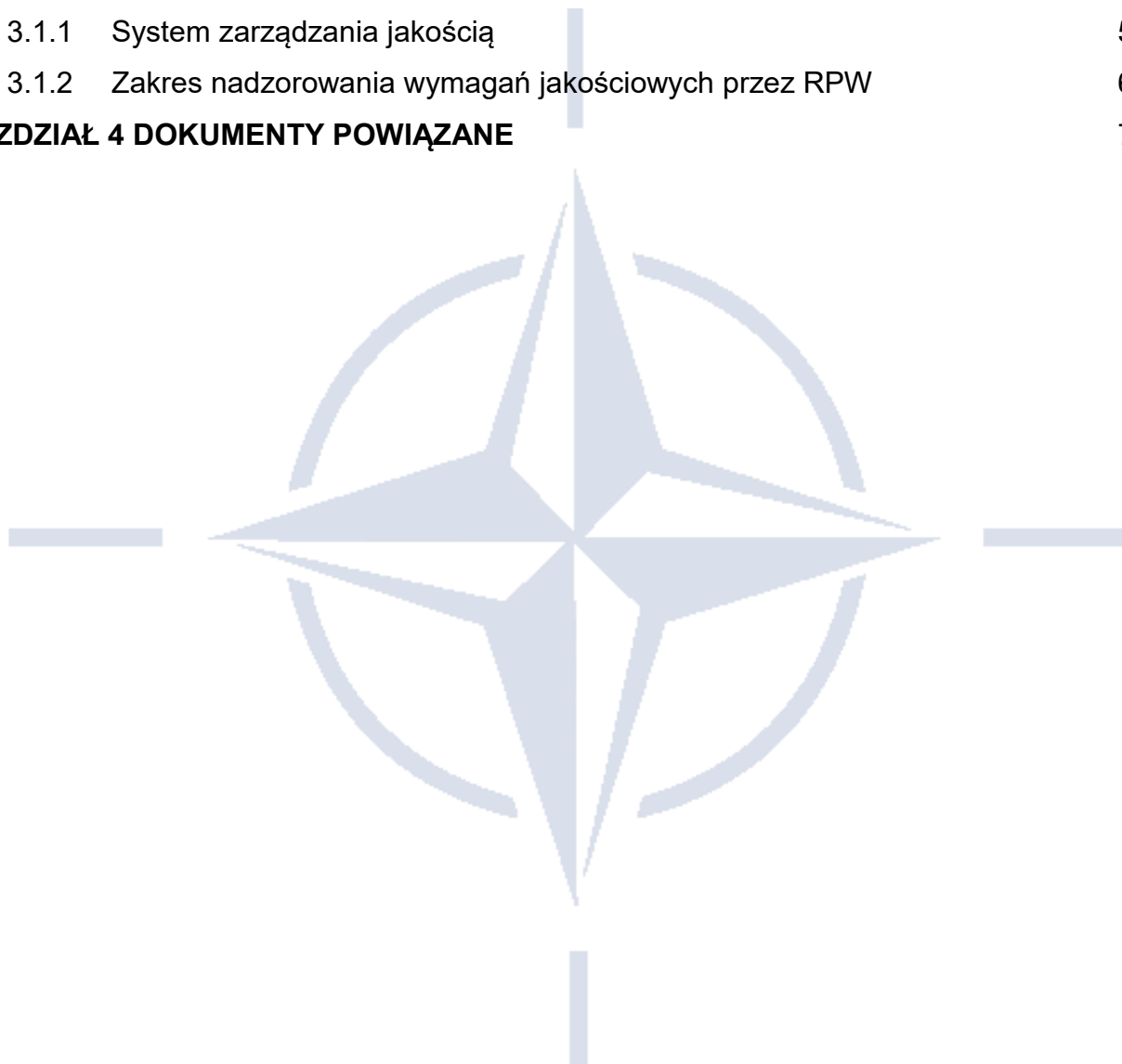
Został on sporządzony przez Wojskowe Centrum Normalizacji, Jakości i Kodyfikacji.

Dyrektor WCNJiK
(-) p. o. płk Paweł KRASOWSKI
3 kwietnia 2018 roku

SPIS TREŚCI

Sekcja	Numer strony
ROZDZIAŁ 1 WSTĘP	2
ROZDZIAŁ 2 WYTYCZNE	4
ROZDZIAŁ 3 WYMAGANIA ZAPEWNIENIA JAKOŚCI	5
3.1 Klauzule jakościowe	5
3.1.1 System zarządzania jakością	5
3.1.2 Zakres nadzorowania wymagań jakościowych przez RPW	6
ROZDZIAŁ 4 DOKUMENTY POWIĄZANE	7

ROZDZIAŁ 1 WSTĘP

14 września 2015 roku Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) zaakceptował aktualizację normy ISO 9001:2008. Jej nowa wersja – ISO 9001:2015 spowodowała konieczność dokonania zmian w wielu dokumentach powiązanych, wliczając oczywiście sojusznicze publikacje zapewnienia jakości AQAP.

Norma PN – EN ISO 9001:2009 zostanie wycofana z dniem 14 września 2018 r., wraz z zakończeniem trzyletniego okresu przejściowego przewidzianego na dostosowanie systemów zarządzania jakością dostawców SpW do znowelizowanych wymagań. Konsekwencją tego faktu będzie **wycofanie ze stosowania wymagań publikacji AQAP 2110 wydanie 3, AQAP 2120 wydanie 3, oraz AQAP 2130 wydanie 3** powiązanych ze wspomnianą powyżej normą.

Od 21 września 2018 roku obowiązującymi sojuszniczymi publikacjami dotyczącymi zapewnienia jakości będą:

Porozumienie	STANAG 4107 AQAP 4107
Procedura	AQAP 2070
Kontrakt	Główne warunki z zakresu zapewnienia jakości AQAP 2110 AQAP 2131 AQAP 2310 Uzupełniające warunki z zakresu zapewnienia jakości AQAP 2105 AQAP 2210
Polityka i wskazówki	AQAP 2000 AQAP 2009
Informacje uzupełniające opublikowane jako dokumenty związane z normami	
AQAP-4107-SRD.1 Właściwe instytucje narodowe i główne punkty kontaktowe ds. delegowania rządowego zapewnienia jakości AQAP-2110-SRD.1 Wytyczne dotyczące okresu przejściowego i wdrożenia	

Gdzie:

- **AQAP 2110** wydanie D wersja 1, *Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości w projektowaniu, pracach rozwojowych i produkcji*, zastąpi **AQAP 2110** wydanie 3 z 2009 roku,

- **AQAP 2310 wydanie B wersja 1**, *Wymagania NATO dotyczące systemu zarządzania jakością dostawców dla przemysłu lotniczego i obronnego*, **zastąpi AQAP 2310 wydanie A** z 2013 roku,
- **AQAP 2131 wydanie C wersja 1**, *Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości dla kontroli końcowej i badań*, **zastąpi AQAP 2131 wydanie 2** z 2006 roku.

ROZDZIAŁ 2 WYTYCZNE

Niniejsze wytyczne są wynikiem Państwa oczekiwań i wątpliwości związanych z procedowaniem dokumentów zgodnie z nowymi uwarunkowaniami. Poniżej przedstawiamy podstawowe informacje, odpowiadające na najczęstsze zapytania i wątpliwości:

1. Postępowania przetargowe i umowy zawarte **przed dniem 21 września 2018 roku** realizowane będą **na zasadach dotychczasowych** (można przywoływać w umowach wymagania publikacji AQAP 2120 i 2130). Nie ma również potrzeby aneksowania zawartych już umów.
2. W przypadku już zawartych umów długoterminowych, należy indywidualnie rozważyć potrzebę jej zmiany celem dostosowania zapisów dotyczących zapewnienia jakości. Przy podejmowaniu decyzji powinno się wziąć pod uwagę m. in. długość obowiązywania umowy, zaawansowanie projektu, możliwość potwierdzenia, że zapewnienie jakości przez dostawcę jest realizowane zgodnie z planem jakości, czy przedstawiciel wojskowy nadzorujący umowę nie zidentyfikował ryzyka w obszarze systemu zarządzania jakością wynikającą z dostosowania systemu zarządzania jakością.
3. Rozpoczęte postępowania przetargowe i umowy zawarte **po dniu 21 września 2018 roku** realizowane będą bez możliwości przywołania wymagań publikacji AQAP 2120 i AQAP 2130, ponieważ z tym dniem zostaną one uchylone i wycofane ze stosowania w odniesieniu do nowych umów.
4. Podczas opracowywania klauzul jakościowych należy uwzględnić planowany termin zawarcia umowy. Dla umów przeznaczonych do zawarcia przed 21 września 2018 roku, można opierać się na zasadach dotychczasowych jak w pkt. 1, wskazanym jednak jest przywoływać wymagania AQAP jak w pkt. 3. Dla tych, których podpisanie zaplanowano po 21 września 2018 roku, bezwzględnie przywoływać wymagania znowelizowanych edycji

sojuszniczych publikacji AQAP zgodnie z poniższymi wskazówkami. Zasadnym również jest stosowanie zapisów pkt. 3 w przypadku, gdy większość prac związanych z realizacją warunków umowy, odbędzie się po zakończeniu okresu przejściowego.

5. Zamawiający, w przypadku, gdy klauzula jakościowa została już uzgodniona i przywołuje wymagania publikacji sojuszniczych, które będą wycofane (AQAP 2120 i AQAP 2130), mogą przed podpisaniem umowy wystąpić o ponowne uzgodnienie klauzul jakościowych na zasadach opisanych w Decyzji 447/MON¹, przywołując w nich znowelizowane AQAP. Dotyczy to przypadków, gdy umowa będzie realizowana także po zakończeniu okresu przejściowego.

ROZDZIAŁ 3 WYMAGANIA ZAPEWNIENIA JAKOŚCI

3.1 Klauzule jakościowe

3.1.1 System zarządzania jakością

Wymagania dotyczące systemu zarządzania jakością dostawcy/wykonawcy umowy powinny być dostosowane do zakresu umowy. Podczas ich określania należy wziąć pod uwagę zidentyfikowane przez gestora SpW/COL ryzyko dotyczące przedmiotu zamówienia – wynikające z doświadczeń pozyskanych w procesie eksploatacji oraz z dotychczasowych dostaw, analizy rynku oraz innych dostępnych informacji, które mają zastosowanie.

System zarządzania jakością dostawcy może być zgodny z wymaganiami:

- AQAP 2110 wydanie D wersja 1, w przypadku umowy na dostawę SpW przy ryzyku zidentyfikowanym w zakresie projektowania i produkcji,
- AQAP 2310 wydanie B wersja 1, dla skomplikowanego SpW, w szczególności dla wyrobów przemysłu lotniczego, przy ryzyku w zakresie projektowania i produkcji.

¹ Decyzja Nr 447/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 listopada 2015 r., w sprawie wprowadzenia do stosowania w resorcie obrony narodowej procedur wykonawczych dotyczących zapewnienia jakości wyrobów obronnych.

- PN – EN ISO 9001:2015 w przypadku pozostałego SpW, gdzie jest wymagana realizacja wyrobu w warunkach nadzorowanych, a ryzyko zidentyfikowano w obszarze badań i kontroli końcowej.

W przypadku wymagania systemu zarządzania jakością zamawiający może oczekiwać od dostawcy/wykonawcy przedłożenia certyfikatu zgodności jego systemu z wymaganiami normy PN – EN ISO 9001:2015 lub AS/EN 9100 wydanego przez akredytowaną jednostkę certyfikującą.

Potwierdzenie zgodności systemu zarządzania jakością dostawców z wymaganiami sojuszniczych publikacji AQAP 2110 wydanie D, wersja 1 i AQAP 2310 wydanie B, wersja 1 realizowane jest wyłącznie przez Rejonowe Przedstawicielstwa Wojskowe po podpisaniu umowy.

Certyfikaty na zgodność systemu zarządzania jakością dostawców z wymaganiami sojuszniczych publikacji AQAP prezentowane przez dostawców nie są obowiązkowe i nie powinny stanowić kryterium przy ich wyborze.

3.1.2 Zakres nadzorowania wymagań jakościowych przez RPW

Zakres nadzorowania wymagań jakościowych przedmiotu umowy/zamówienia określony w klauzuli jakościowej powinien być powiązany z wymaganiami dla systemu zarządzania jakością dostawcy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami **przedstawiciel wojskowy realizuje czynności poprzez monitorowanie działań dostawcy w systemie zarządzania jakością.** Ma to na celu zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka zidentyfikowanego przez gestora SpW/COL (w odniesieniu do SpW) oraz przez zamawiającego (w odniesieniu do dostawcy).

Przedstawiciel wojskowy oddziałuje na prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka. **Eliminowanie/minimalizowanie przyczyn jego wystąpienia leży w kompetencjach dostawcy i może stanowić wartość dodaną dla doskonalenia systemu zarządzania jakością.**

Zaleca się, aby zastosowany zakres nadzorowania odnieść do wymagań publikacji przywołanej dla systemu zarządzania jakością dostawcy, czyli odpowiednio dla AQAP 2110 wydanie D, wersja 1 i AQAP 2310 wydanie B, wersja 1 należy

wykorzystać tę samą publikację.

W przypadku wymagania systemu zarządzania jakością dostawcy zgodnego z PN – EN ISO 9001:2015, stosuje się wymagania AQAP 2131 wydanie C, wersja 1.

ROZDZIAŁ 4 DOKUMENTY POWIĄZANE

PN-EN ISO 9001:2009 – *Systemy zarządzania jakością – wymagania,*

PN-EN ISO 9001:2015 – *Systemy zarządzania jakością – wymagania,*

AQAP 2110 – *Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości w projektowaniu, pracach rozwojowych i produkcji, wydanie D, wersja 1 (2016),*

AQAP 2310 – *Wymagania NATO dotyczące systemu zarządzania jakością dostawców dla przemysłu lotniczego i obronnego, wydanie B, wersja 1 (2017),*

AQAP 2131– *Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości dla kontroli końcowej i badań, wydanie C, wersja 1 (2017),*

AQAP 2210 – *Wymagania uzupełniające NATO do AQAP 2110 i do AQAP 2310 dotyczące zapewnienia jakości oprogramowania, wydanie A, wersja 2 (2015).*

